

N:o 207.

Af Herr A. J. Sandstedt: Om afskrifning af återstående oguldna beloppet af det för Ljunga-åns sänkning beviljade låneunderstöd.

Inom Hjertlanda, Ljunga, Wrigstads, Stockaryds, Hjelmserys och Hultsjö socknar uti Westra härad och Jönköpings län utfördes under åren 1859—1863 ett storartadt och då såsom mycket lofvande ansedt arbete: sänkning af Ljunga å m. fl. vattendrag inom förenämnda socknar och län, af hvilket arbete man väntade sig få dessa traktens vidsträckta kärr och mossar torrlagda och tjenliga till odling. Arbetet, som utfördes med en sammanräknad kostnad af 73,715 R:dr R:mt, har understötds med ett statsbidrag af 28,500 R:dr R:mt, deraf 5,700 R:dr R:mt utan återbetalning och 22,800 R:dr R:mt mot skyldighet att efter fem års förlopp från slutet af det år, hvarunder första delen af lånet från Riksgälds-kontoret utbekommit, årligen till Riksgälds-kontoret återbetala 8 procent å hela den lyftade lånesumman, tills densamma vore återgäldad. Lånet utbekoms 1858 och för 1863 började återbetalningen, som uppbars på 1864 års debetsedlar och sedan fortfarit, så att innevarande år är fjärde årets afbetalning utdebiterad.

Arbetet, hvaraf man väntade sig så mycket, har icke svarat mot förhoppningarne.

Den till odling afsedda marken har icke kunnat, efter den uppgjorda arbetsplanen, torrläggas, utan är fortfarande höst och vår samt äfven sommartiden efter starkare nederbörd öfversvämmad, så att de skördar, som å de odlade delarne förväntats, år efter år förstörts, dels af vattenflöden, dels af frost, som fortfarande härjar likasom förr de kringliggande odlade fälten och framgent alltid skall komma att göra det, då de vidsträckta mosstrakterna ej kunnat, såsom afsedt var, torrläggas. Det är dock ej nog med att arbetet misslyckats. Genom de dryga kostnaderna, som åboerna omkring Ljunga-åns till sänkning afsedda vattendrag fått vidkännas, hafva de blifvit skuldsatte utan att derigenom vunnits några fördelar. Detta i förening med följande årens felslagna skördar har försänkt orten uti fattigdom, och försatt åsänkingsintressenterna uti en belägenhet, vida sämre än deras ställning förut var, Under allt detta har Staten onekligen vunnit på det misslyckade sänkingsföretaget. och detta vida mera än beloppet af det lemnade lånet. Genom de utförda sänkingsarbetena hafva de förut snart sagdt bottenlösa mossarne emellan Säfsjö och Stockaryds

Stockaryds jernvägsstationer vunnit den fasthet, att jernvägen öfver dem kunnat framdragas med vida mindre kostnader, än om bemälda aftappningar ej skett; och sänkningen af Ljunga-ån med till densamma hörande vattendrag har ovedersägligen inbesparat flera tusen riksdaler af anläggningskostnaden för jernbanan mellan förenämnda stationer.

Det arbete och de kostnader, som de intill Ljunga-åns vattendrag belägna hemmanen fått vidkännas för samma vattendrags sänkning, hafva sålunda ländt dem till ingen nytta, ty frostnätterna hafva de qvar omkring sig, och öfversvämningarne bortföra matjorden från de omkring vattendragen liggande odlade fälten. Hemmans-egarnes ställning förvärras sålunda år från år, och oförmögenheten att återgälda återstoden af lånesumman har redan inträdt för mången — för andra är den dess värre snart att befara, om de ej få hjälp och lindring i sin nöd — som föranledts af ett odlingsarbete, hvilket ländt ej dem utan endast Staten till gagn; och är det under dessa omständigheter samt med kännedom om förhållandena i orten som jag härmed vågar vördsamt föreslå, att Riksdagen måtte besluta att det återstående oguldna beloppet af lånet för Ljunga-åns sänkning, stort 17,328 R:dr R:mt, måtte få afskrifvas, helst som jordegarna för detta sänkingsföretag, utom de till Riksgäldskontoret för tre år gjorda afbetalningarne, 5,472 R:dr R:mt, fått vidkännas en kontant utgift af 55,215 R:dr R:mt, hvaraf Staten för jernvägsbyggnaden haft gagn, under det de, som verkställt arbetet och fått vidkännas kostnaderna för detsamma, deraf ej haft den ringaste nytta. Intyg öfver att sänkingsföretaget af Ljunga å och tillgränsande vattendrag icke ländt orten till någon nytta utbeder jag mig få till Stats-Utskottet inlemna, till hvilket Utskott jag anhåller om remiss af denna min vördsamma motion, som afser att från fullkomlig undergång rädda en del af nämnda socknars allmoge, som utan sitt ringaste förhållande råkat i en högst beklaglig belägenhet.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1869.

A. J. Sandstedt,
från Jönköpings län.